GÖNDERDEN İNMEYEN BAYRAK

a

İÇİNDEKİLER

1. BÖLÜM

KAHRAMAN AİLE

Pencerenin kenarına dikilmiş, geçmiş güzel günleri düşünüyordu. Geçmişte ne güzel günler yaşamışlardı iki oğlu ve kocasıyla. O günleri düşününce gözlerinden iki damla gözyaşı süzülüverdi. Acısı bir kat daha artmış, yüreğine sanki bir mızrak saplanmıştı.

Ayşe Bacı'nın yüreğinin bu denli acılı olmasının ve her gün pencerenin kenarına oturup ağlamasının nedenini onun evinin önünden gelip geçenler hep merak ederlerdi.

Ayşe Bacı kocasını Balkan Savaşı'nda kaybetmişti. O günden sonra iki oğluyla yapayalnız kalmıştı. Kocasını kaybedince oğullarına hem baba hem ana olmuş, onları büyütmek için bin bir güçlüğe göğüs germişti.

Hayat onun için çok zorlaşmıştı. Sıkıntıların biri bitmeden diğeri başlıyordu. Bu durumda olan sadece kendisi değildi. Bütün şehit aileleri aynı sıkıntıyı yaşıyordu. Bundan dolayı da halinden şikâyet etmiyordu.

Ayrıca savaş yıllarıydı. Bütün yurtta açlık, yoksulluk kol geziyor, insanlar bir dilim ekmeği bulmakta zorlanıyorlardı.

Düşman dört bir taraftan yurdu sarmış ve Anadolu'nun güzide şehirlerini birer birer işgal ediyordu. Anadolu insanın kendini savunmaya yetecek kadar silahı ve malzemesi yoktu. Ama herkesin içinde büyük bir umut vardı. Tarih boyunca esaret nedir bilmeyen, birçok devlet kurup devlet yıkan bu millet elbette bu esaretten, bu zulümden kurtulmanın da bir yolunu bulacak, düşmanı eninde sonunda bu güzel yurttan kovacaktı.

* * *

Bahar mevsiminin yaşandığı günlerdi. Aydın ovaları çiçeklerle bezenmiş, etraf mis gibi kokmaya başlamıştı. Kelebekler uçuşuyor, kuşlar cıvıldıyor, derelerden şırıl şırıl sular akıyor. Tabiat güzel yüzünü insanlara sonuna kadar gösteriyordu.

Ancak tabiat bu kadar güzel bir hâl almışken, çevreden gelen haberler bu bahar havasını kışa çevirmeye yetiyordu. Bu haberlerden biri de düşmanın İzmir'e gireceği ve güzel İzmir'in Yunanlılar tarafından tamamen işgal edileceğiydi.

Yunanlılar sadece İzmir'i değil, bütün Batı Anadolu'yu almak istiyorlardı.

Bu tarz haberler kulaktan kulağa yayılmaya başlamıştı. Bazı haberlerde Yunanlıların sadece İzmir'i işgal edeceği söyleniyordu. Bazı haberler ise İzmir'e çıkıp oradan Aydın'a, Manisa'ya, oradan da Batı Anadolu'nun diğer şehirlerine hızla hareket etmeyi düşündükleri şeklindeydi.

Bütün bu haberler Batı Anadolu'da yaşayan insanları iyiden iyiye endişelendirmeye başlamıştı. Ellerinde kendilerini savunacak ne bir silahları ne de malzemeleri olan Anadolu insanı ne yapacağını bilemez bir hâlde beklemeye koyulmuştu.

* * *

Ayşe Bacı da endişeli bekleyenlerdendi. Ama o bazıları gibi işini gücünü bırakıp ah vah ederek vaktini harcamıyordu. Günlük işlerine devam ediyor, bir yandan da bundan sonra neler olabileceği konusunda düşünüyordu. Zaman zaman dalıyor, Balkan Savaşları'nın yaşandığı günler aklına geliyordu. Savaş demek ölüm demekti onun için, yıkım demekti. Savaşlar aileleri parçalıyor, birçok

insanın kocasız, eşsiz, çocuksuz kalmasına sebep oluyordu.

Ayşe Bacı yine evin sokağa bakan penceresinin kenarına oturmuş, gözlerini uzaklara dikmiş ve eski günleri hatırlamıştı. Balkan Savaşları öncesinde yaşadıkları güzel günler aklına geldi önce. Sonra kocasının bir sabah askere çağrılışı... Uzun süren buruk bir ayrılık... Ve tekrar bir asker tarafından kapılarının çalınması... Bir torba içinde teslim edilen kanlı elbiseler... Kulakları delerek, ta ciğerlere saplanan "Kocanız şehit düştü bacım. Başınız sağ olsun..." ifadeleri. Ne zaman kapı çalınsa bu ânı hatırlar, her defasında yeni bir acı haber alma korkusu ile kapıyı açardı.

Gözleri dolu dolu olmuştu. Ağlamamak için kendini zor tutuyordu. Ağlamamalıydı. Çünkü kocası Balkan Savaşı'na giderken "Ne olursa olsun, ben şehit olsam dahi, ağlamayacaksınız, ne sen ne de oğullarım." demişti. O günden beridir ne zaman ağlamak istese aklına bu sözler gelir, ağlayamazdı.

Kocası sadece bunları vasiyet etmemişti ona. Oğullarının subay olmasını istemişti. Onların bu vatana faydalı birer insan olarak yetişmeleriydi tek arzusu...

Ayşe Bacı kocasının bu isteğini yerine getirebilmek için ağlamamaya çalışmıştı. Hele de iki oğlunun yanında gözleri bile sulanmamıştı. Onlara babalarının yokluğunu hissettirmemek için elinden geleni yapmıştı.

Çocuklarını çok seviyor, onlara gözü gibi bakıyordu. Bir araya geldiklerinde onlara babalarının kahramanlıklarını anlatırdı.

Oğulları da aynen babalarına benziyorlardı. Anlatılanları pür dikkat dinliyor ve bir daha bir daha dinlemek istiyorlardı. Her seferinde sanki hikâyeyi yeniden dinliyormuşçasına heyecanlanıyor, babalarını hatırlamak onlara mutluluk veriyordu.

* * *

Günler böyle geçip gidiyordu. Artık Yunan kuvvetleri Ege Bölgesi'ni işgal etmek ve İzmir'e çıkarma yapmak için bütün hazırlıklarını tamamlamışlardı. Bu işgali engellemek için yurdun dört bir yanında protesto gösterileri yapılıyordu.

"İzmir Yunanlılara bırakılamaz, bu büyük bir zulümdür!" deniliyordu. Yurdun her tarafı bu

protestolarla çalkalanıyordu. Ancak bütün bunlar ne Yunanlıların ne de İtilaf devletlerinin umurundaydı.

Anadolu'da düzenli bir ordu da yoktu. Birinci Dünya Savaşı'nda, Almanya yenilince onun müttefiki olan Osmanlı Devleti de yenik sayılmış, İtilaf devletleri de Mondros mütarekesinin bazı maddelerine dayanarak Anadolu'yu paylaşarak işgal etmeye başlamışlardı. Yunanlılar da daha çok Batı Anadolu'yu işgal ediyorlardı.

* * *

Bu işgal haberlerine çok üzülen Ayşe Bacı son zamanlarda iyice dalgın olmuştu. İki oğluyla birlikte evde oturup, Yunanlıların İzmir'e çıkıp oradan Ege bölgesinin diğer illerine ve Aydın'a gelmelerini, bütün buraları işgal etmelerini bekleyemezdi.

Bir şeyler yapmalıydı, ama ne? Sadece iki oğlu ve kendisi vardı. Ne yapabilirdi ki koskoca orduya karşı? Hem silahları da yoktu. Halkın elindeki bütün silahlar da toplanmıştı.

Bütün bu sorular onu yoruyor, beyninde şimşekler çaktırıyordu. En çok da elinden bir şey

gelmemesine yanıyordu. Kocasının uğruna canını, kanını verdiği bu vatan şimdi düşmanlar tarafından işgal edilecekti. Bu nasıl bir işti?

* * *

Birkaç gün sonra kara haber hızla yayıldı. Yunanlılar, İzmir'i işgal etmeye başlamışlardı. Kendilerine ilk kurşunu atan Hasan Tahsin'i hemen oracıkta şehit etmişlerdi.

Yunanlıların işgali kanlı başlamıştı. Ayrıca birçok Türk subayını da tutuklamışlardı. Sokaklarda her köşe başında bir Yunan askeri bekliyor, gelen geçen herkesi sorguluyordu. İzmir şimdiye kadar yaşamadığı bir zulmü yaşıyordu.

* * *

O gün Ayşe Bacı'nın büyük oğlu koşarak gelmişti eve. Soluk soluğa kalmıştı eve vardığında.

– Anne, anne, diye bağırmaya başladı.

Hatice Bacı oğlunu ilk bu kadar heyecanlı görüyordu.

– Ne oldu oğlum, nedir bu telaşın?

– Anne Yunanlılar buraya doğru ilerliyorlarmış!

– Demek geliyorlar ha…

– Evet geliyorlarmış. Hem de etrafı yakıp yıkarak... Rumlar da onlara kılavuzluk ediyormuş.

– Gelsinler bakalım, gelsinler. Gelecekleri varsa görecekleri de var!

– Ne yapacağız anne!

Ayşe Bacı çok sinirliydi. Adeta burnundan soluyordu. İçeri girerken kendi kendine söyleniyordu.

– Hasan Tahsin onların karşısına tek başına dikilmişse ben de dikilirim.

Ayşe Bacı bir o yana bir bu yana dolanıp duruyordu. Bir anda dolaşmayı kesti. Evin bir köşesinde durmakta olan sandığı açtı. İçinde zor günler için biriktirmiş olduğu birkaç altın vardı. Onları aldı. Sandığın içindeki bütün değerli eşyaları bir bohçaya sardı. Para edebilecek eşyaları da toplayıp bir kenara koydu.

* * *

Bu arada Yunan kuvvetleri Aydın'a doğru ilerliyorlardı. Hiçbir direnişle karşılaşmayacaklarını

sanan Yunanlılar yanılmışlardı. Onlara karşı yolda bazı direnişler oldu. İlk direniş Yörük Efe tarafından gerçekleştirildi. Yörük Efe etrafına topladığı efelerle birlikte Yunanlılara ani baskınlar yaptı. Bu baskınlarda Yunanlılar ağır kayıplar vermişlerdi.

Bir iki baskından sonra Yörük Efe'nin namı Aydın'a ve civar illere hızla yayılmıştı. Herkes onun kahramanlıklarından bahsediyor, onun Yunanlılara nasıl kayıplar verdirdiğini konuşuyordu.

Ayşe Bacı kendisi ile birlikte iki oğlunun da düşmana karşı koyabileceğini düşünüyordu. Zaten kocası da son vasiyetinde çocuklarının subay olmasını, vatana millete faydalı birer fert olarak yetişmelerini istememiş miydi?

İşte zamanı gelmişti. Zaman vatan için ölme, vatana kendini feda etme zamanıydı. Evlatlarıyla birlikte omuz omuza savaşacak, düşmanı Aydın'a sokmayacaktı.

Ertesi gün Aydın sarraflarından birine giderek kötü durumlar için biriktirmiş olduğu altınları paraya çevirdi. Kıymetli eşyaların hepsini satarak

mavzer, fişeklik, mermi, asker elbisesi aldı. Eve geldiği gibi asker elbiselerini giydi. Onu böyle gören oğulları ilk başta annelerini tanıyamamışlardı.

– Artık üç kişilik bir orduyuz evlatlarım. Yunanlıların karşısına dikilip şehrimizi savunabiliriz.

Çocukları hâlâ şaşkın şaşkın ona bakıyorlardı. Ne olduğunu, annelerinin neler düşündüğünü anlamaya çalışıyorlardı.

Ayşe Bacı biraz sonra kendilerine gelen oğullarına, ne yapmak istediğini anlattı.

Sonra sokaklara çıkarak her önüne gelene kendi kurduğu birliğe katılması için yalvardı. İlk önce onu hiç kimse ciddiye almadı. Daha sonra cesaretini ve kararlılığını görenler yavaş yavaş onun kurduğu bu birliğe katılmaya başladılar.

Ayşe Bacı'nın üç kişiyle kurduğu birlik kısa sürede otuz kişi oldu. Fakat birliğin yeteri kadar silahı ve mühimmatı yoktu. Herkes evindeki tüfeğini, tabancasını alıp geliyordu. Her şey yavaş yavaş düzene girecekti. Silahları da olacaktı, cephaneleri de.

Ayşe Bacı'nın birliği Aydın'ın girişinde Yunanlıları karşılamaya hazırlanıyordu. Bir sabah erkenden, uzaklardan silah sesleri duyuldu. Anlaşılan düşman oldukça yaklaşmıştı. Herkes hazırlığını yaptı. Silahlar yağlandı. Mermiler kontrol edildi. Girişe siperler kazıldı. Hep birlikte Yunan askerlerini beklemeye başladılar.

Yunanlılar Aydın'a yaklaşır yaklaşmaz ağır makineli top ve tüfeklerle ateşe başlamışlardı. Ayşe Bacı'nın büyük oğlu ve yanındaki iki görevli daha silahlarını bile ateşleyemeden top atışıyla şehit olmuşlardı.

Yunan kuvvetleri Aydın'ın tepelerini, dağlarını adeta parçalarcasına geliyorlardı. Her yeri yıkıp yakıyorlardı.

Ayşe Bacı nasıl ki kocasının ölümüne ağlamadıysa büyük oğlunun ölümüne de ağlamadı. Acısını içine gömdü. Ama içindeki kin daha da büyüdü. Aydın'a karşı yaklaşan Yunanlılarla vuruşmak için heyecanlanıyordu.

– Buraya hele bir gelsinler, onlara göstereceğiz, diyordu da başka bir şey demiyordu.

Kısa bir süre sonra Yunan kuvvetleri önlerinde ağır silahlarla, yoğun bir top ateşiyle Aydın'ın girişine doğru yaklaştılar. Ayşe Bacı ve birliği şehri savunmaya başladı. Ancak yoğun topçu ateşi karşısında fazla tutunamadılar.

Ayşe Bacı ve birliği yavaş yavaş geri çekildiler. Ara sıra Yunanlıları oyalamak için ileri gidip ateş ediyor, daha sonra dayanamayıp tekrar geri çekilmek zorunda kalıyorlardı.

Daha fazla dayanmalarına imkân yoktu. Çünkü ne cephaneleri kalmıştı ne de yoğun topçu ateşine karşı koyabiliyorlardı.

Ayşe Bacı birliğine dağlara çekilme emrini verdi. Bunun üzerine birlik hızla dağlara doğru geri çekildi.

Ayşe Bacı ve küçük birliği başarılı bir sonuç elde edememişlerdi. Yunan kuvvetleri Aydın'ı işgal etmiş ve bütün şehre hâkim olmuşlardı.

Ayşe Bacı ve birlikleri artık dağlarda yaşıyorlardı. Köylülerin yardımıyla karınlarını doyuruyor, onlardan silah ve mermi desteği alıyorlardı. Dağlarda kaldıkları bu sürede, daha çok gönüllü toplayıp cephane temin ettikten sonra Yunanlılara ağır baskınlar yapmayı düşünüyorlardı.

Etrafta Rum çetecilerin ve Yunanlıların zulümleri artmaya başlamış, bu zulümler artık çığırından çıkmıştı. Köyler yakılıyor, insanlar işkenceyle öldürülüyordu. Para, mal ne varsa yağmalanıyordu.

Bu yüzden Ayşe Bacı ve gönüllülerden oluşan birliği Rum çetecilerin peşine düşmüştü. Onların köylülerden aldıklarını geri almak için uğraşıyorlardı.

Anadolu'nun dört bir yanında Ayşe Bacı'nın kurduğu birlik gibi küçük düzensiz birlikler kurulmuştu. Bunlar da hem Yunan birliklerine hem de yağmacı Rum çetelerine karşı mücadele ediyordu.

Ancak bu mücadele bu şekilde devam edemezdi. Acilen Anadolu'da yeni bir yapılanmaya gidilmeli, düzenli birlikler kurulmalıydı.

Tam bunların akıllardan geçtiği sıralarda çetecilere karşı düzenli bir ordunun kurulma çalışmalarının başladığı haberleri yayılmaya başlamıştı çevrede. Bu haber Ayşe Bacı'nın da kulağına gelmişti. Kuvvetleri ile birlikte Anadolu'nun kurtuluşu için tek çare olarak düşünülen Kuvayı Milliye Kuvvetleri'ne katıldı. Kuvayi Milliye Birlikleri

içinde de önemli vazifeler üstlendi. Birinci ve İkinci İnönü savaşlarında önemli işler başardı.

İkinci İnönü Savaşı'nda ana siperlerin korunması görevi verilmişti kendisine. Yunanlılar zaman zaman taarruza kalkan birliklerimizi zor durumda bırakıyorlardı. Ama Mehmetçik yurdunu savunmak için büyük kahramanlıklar gösteriyor, tekrar tekrar hücuma kalkıyordu.

Kritik saatler yaşanıyordu. Yunanlılar ana siperlere iyice yaklaşmışlar, Türk kuvvetlerini zor durumda bırakmışlardı.

Ayşe Bacı bu durumda birliğine, ateş açmalarını emrediyordu.

– Hadi aslanlarım! Ateş! Ateş!

– Gösterelim şu düşmana günlerini! Hadi aslanlarım! Ateş! Ateş!

Ayşe Bacı, küçük oğluyla birlikte birliklerini komuta ediyor, onları gerektiği şekilde yönlendiriyordu. Sanki kırk yıllık komutan gibiydi. Yaptığı hamleler hep başarılı oluyordu.

Savaşın en kızıştığı anlardan biriydi. Ana siperlerin ne olursa olsun tutulması gerekiyordu. Yoksa

hücuma kalkan Mehmetçikler çok zor durumda kalabilirdi. Arkadan çevrilme ihtimali doğabilirdi.

Yunanlılar birliğin sağ tarafına şiddetle yükleniyorlardı. Askerlerden bazıları tek tek vurulup toprağa düşüyordu. Sağ taraf gittikçe zayıflıyordu.

Bunu gören Ayşe Bacı küçük oğluna seslendi.

– Haydi, oğlum ikimiz de sağ tarafa geçelim. Orası iyice zayıfladı. Yunan oradan saldırıyor. O tarafa doğru amansızca ateşe başladılar. Oranın zayıf düştüğünü anlamış olacaklar.

Ayşe Bacı ve oğlu düşmana mermi yağdırıyorlardı, ancak düşman hâlâ geri çekilmiyordu.

Bu arada oğlu seslendi.

– Anne, bunlar çok kalabalık!

– Sen bakma oğlum onların kalabalık olmalarına!

– Anne, durum her geçen dakika kötüleşiyor, acilen bir şeyler yapmalıyız. Ben ön sipere geçsem oradan daha iyi ateş edebilirim.

Bu ifadeleri söyler söylemez ileri fırladı. Tam ön sipere atlayacaktı ki Yunan askerlerinin ateşi sıklaşmıştı. Bir makineli tüfek mermisi de ona isabet etti. Göğsünden vurulmuştu.

Oğlunun yere düştüğünü gören Ayşe Bacı da öndeki sipere atladı. Ateş aynı sıklıkta devam ediyordu. Ayşe Bacı bir yandan ateş ediyor, bir yandan da oğluna bakıyordu. Oğlu son kez annesine baktı. Göz göze geldiler. Sonra da son nefesini vererek yere yığıldı.

Oğlunun cansız bedenini yerde gören Ayşe Bacı adeta çıldırmıştı. Son yongası da gitmişti. Ani bir hareketle siperden çıktı ve çıldırmış gibi sağa sola hiç durmadan ateş etmeye başladı. Hem ateş ediyor hem de Yunan kuvvetlerinin olduğu yere doğru hızla koşuyordu.

Yunanlılar karşılarında onu görünce şaşırmışlardı. Karşılarında sanki yüzlerce Ayşe Bacı görüyorlardı. Şaşkın bir şekilde geri çekilmeye başladı Yunan kuvvetleri. Onlar geri çekildikçe Ayşe Bacı daha hızlı koşuyordu.

Az sonra onun koştuğunu ve Yunan askerlerinin şaşkın şaşkın kaçtıklarını gören Türk askerleri de onun peşine takıldılar. Onlar da koşmaya başladılar. Yunanlılar iyice şaşkına dönmüşlerdi.

Sonunda düşman geri çekilmeye başlamıştı işte. Böylece ana siperlerin düşmesi de önlenmişti.

Bir müddet sonra Yunan askerleri iyice uzaklaşmışlardı. Türk askerleri ise verdikleri zayiatı hesaplamaya çalışıyor, yaralıları topluyorlardı.

Bu sırada Ayşe Bacı da küçük oğlunun şehit olduğu yere gelmişti. Onun kanlı saçlarını okşadı bir müddet. Son yongasını kaybetmenin acısını yaşıyordu içinde. Gözyaşlarını yine içine akıttı. Oğlunun alnını öptü sonra kucağına alarak cephe gerisindeki mezarlığa kadar taşıdı. Sonra da kendi elleriyle onu mezara gömdü.

Herkes mezarın başına toplanmıştı. Ayşe Bacı ise şehit olan oğulları ve kocası için dua ediyordu.

* * *

Ayşe Bacı Başkomutanlık Meydan Muharebesi'nde de büyük başarılar gösterdi. Bu savaşta yaralanmasına rağmen yurdunu savunmaktan vazgeçmedi. Bir süre gördüğü tedaviden sonra tekrar Kuvayı Milliye içindeki birliğine geri döndü.

Anadolu'nun kurtuluşunda büyük pay sahibi olan kınalı ellerden biri olmuştu Ayşe Bacı da...

Özellikle Batı Anadolu'nun düşman işgalinden kurtuluşunda büyük pay sahibi olmuş, düşmanın İzmir'den denize dökülmesine yakından şahitlik etmiştir.

Aydınlı Ayşe Bacı, bütün varlığını vatanına feda etmiş bir kahramandır. O, vatanı, bayrağı, halkı için hiçbir zorluktan yılmamış, önce kocasını, sonra da oğullarını bu vatan için şehit vermiştir. Kocasının vasiyeti üzerine ne kocasının ölümünden sonra ne de oğullarının şehit edilmesinden sonra ağladığını gören olmamıştır.

Bu şerefli kadın, 1942 yılında hakkın rahmetine kavuşmuştur.

2. BÖLÜM

GÖNDERDEN İNMEYEN BAYRAK

Soğuk Kış Gecesine Düşen Yangın

Soğuğun iliklere kadar işlediği bir kış mevsimi geçiyordu. Geceler bu kış daha bir karanlık, daha bir korkutucuydu.

İşte bu zifiri karanlığın göz gözü görmez hâle getirdiği gecelerden biri daha yaşanıyordu. Her taraf karla kaplanmış, beyaz yığınlar uçsuz bucaksız dağları geçilmez hâle getirmişti.

Toros Dağları'ndan aşağı yamaçlara doğru sert bir rüzgâr esiyordu. Ancak bu sert esen rüzgâr da gecenin sessizliğini bozmaya yetmiyordu. Ara sıra uzaklardan gelen kurt ulumaları sessizliği bozsa da adeta fırtına öncesi bir sessizlik yaşanıyordu.

Bu sessiz gecede uyumayan, görevli olduğu karakolda askerleriyle beraber nöbet bekleyen biri vardı. Bu kişi polis şefi Hamdi Beydi. Hamdi Bey

şehrin biraz dışarısında kurulan karakolda üç asker ve iki bekçiyle beraber bulunuyordu.

Polis şefi Hamdi Bey yukarı katta pencereye dayanmış dışarıyı seyrediyordu. Düşünceliydi. Ülkenin batısı, güneyi, kuzeyi, kısacası dört yanı işgal kuvvetlerinin çizmeleri altında kalmış, güzel Anadolu şehirleri birer birer işgal edilmişti. Gecenin ortasında onun bu derece düşündüren tek şey buydu.

Ataları bu toprakları onlara büyük zahmetlerle bırakmışlardı. Bu topraklar nasıl olur da düşman askerlerine bırakılabilirdi? Bu toprakların düşman ayaklarında çiğnenmesine nasıl razı olacaklardı? Bu millet yüzyıllar boyunca hür yaşamıştı. Şimdi esareti kabul edecekler miydi?

İşte bütün bunlar kafasını kurcalıyor, uykusundan onu alıkoyuyordu.

Diğer yandan askerlerden biri iki katlı karakolun alt katında bulunan sobayı harlamaya çalışıyordu. Diğer askerler ise düşman işgali üzerine konuşuyorlardı. Bekçiler ise her zamanki gibi karakol kapısında bekliyorlardı. Askerlerden biri kalkıp açık olan perdeleri kapattı. Ardında da gaz lambalarını yaktı.

Polis şefi Hamdi Bey, soğuk havaya rağmen sonuna kadar açık olan pencerenin önünde durmaya ve düşünmeye devam ediyordu. Vatanın dört bir yanının düşman işgalinde olması, düşmanın çok yakınlara kadar gelmesi onu endişelendiriyordu. O sırada gözü şanlı şanlı dalgalanmakta olan bayrağa ilişti. Bir anda heyecanı artmış, gözleri nemlenmişti. Bu anda bayrağa doğru dönerek ona seslenmeye başladı. Adeta ona içini döküyordu.

– Ey yüzyıllardır üzerimizde dalgalanan şanlı bayrağım. Nazlı nazlı dalgalanırken bize ferahlık, güven veren bayrağım. Nice sıkıntılar çekip, nice acılara katlandıktan sonra göndere çektiğimiz bayrağım! Sen göklerimizde dalgalanırken vatanımızı zapt etmeye çalışan zalim düşmanlar seni göklerimizden indirmek istiyorlar. Buna seyirci mi kalacağız? Biz seni Çanakkale'de, Galiçya'da, Balkanlar'da yedi düvele karşı savunmadık mı? Senin ayaklar altında çiğnetmemek için nice yiğitler feda etmedik mi? Bütün bunları senin gölgende, senin dalgalandığın yerin altında hür yaşamak için yaptık, dünya durdukça da yine yaparız.

Düşman Son Kaleye Geliyor...

Hamdi Bey bu sözleri söylerken iki damla gözyaşı da yanaklarına akıvermişti. Kolay kolay ağlamayan Hamdi Bey kapının çalınmasıyla kendine geldi. Gözlerini hemen sildi. Hızla kendini toparladı. Kapıya doğru yürüdü ve açtı. Gelen bir haberciydi. Fransız askerlerinin karakola doğru geldiklerini söylüyordu.

– Komutanım, Fransız askerleri hızla karakolumuza geliyorlar. Bir iki saate kadar burada olurlar. Acilen tedbir almalıyız.

– Gelsinler bakalım, gelecekleri varsa görecekleri de var. Bizim de kendimize göre tedbirimiz vardır elbette.

– Komutanım, karakolu onlara teslim mi edeceğiz. Yoksa kanımızın son damlasına kadar savaşacak mıyız?

– Bilmiyorum asker. Burada topu topu altı kişiyiz. Altı kişi o kadar düşman askerine nasıl karşı koyarız. Yok yere can kaybı vermeyelim.

– Biz elimiz kolumuz bağlı bayrağımızın indirilmesini beklemek yerine canımızı vermeye razıyız komutanım.

– Bak Emin Efendi! Biz, karakolumuzu, silahımızı, hatta canımızı teslim ederiz, ama bayrağımızı asla teslim etmeyiz. Bayrağımızın göklerden yerlere inmesine asla izin vermeyiz. Bu uğurda canımızı dahi vermek gerekirse, hiç çekinmeden veririz. Bundan hiç kimsenin bir şüphesi olmasın.

– Şimdi ne olacak, biz ne yapacağız komutanım? Ne gibi bir tedbir düşünürsünüz?

– Bilmiyorum, elbette yapacak bir şey bulacağız.

Düşman Geliyor...

Aradan 2 saat bile geçmemişti ki karakolun kapısı şiddetlice vuruldu. Askerlerden biri kapıya yöneldi.

– Kim o, diye sordu.

Dışarıdan sert ve soğuk bir ses geldi.

– Açın kapıyı. Karakolu teslim alacağız.

Dışarıdan gelen ses üzerine asker hemen karakol komutanı Hamdi Bey'i çağırdı. Hamdi Bey kapıyı açtığında karşısında bir bölük Fransız askeri, komutanları ve onlarla beraber bir tercüman bulunuyordu.

Teğmen rütbesindeki komutan konuşmaya başladı.

– Osmanlı hükümeti ile yapılan anlaşmaya göre tüm karakolları teslim alıyoruz. Türk Bayrağı'nı indirip yerine Fransız Bayrağı'nı asmanızı ve karakolu hemen terk etmenizi istiyoruz. Size bir saat

mühlet veriyoruz, bir saat sonra karakolu sizden teslim alacağız.

Hamdi Bey bu sözler karşısında çok sinirlenmişti. Kendini tutamadı.

Tercümana dönerek,

– O komutana söyle, dedi. Fransız devleti ne kadar büyük olursa olsun, askerleri de ne kadar çok olursa olsun, bu karakolda Türk Bayrağı asla inmez ve indirilemez. Komutan bunu böyle bilsin. Bir daha da bizim bayrağımız hakkında konuşmasın!

Bu sözleri duyan tercüman bunları komutana nasıl söyleyeceğini düşündü.

Sonra kekelemeye başladı.

– Fakat… Ama…

Hamdi Bey bir daha da tekrarladı sözlerini.

– Teğmene söyleyin hemen burayı terk etsinler. Bir daha da gelmesinler.

Tercüman zor da olsa Hamdi Bey'in sözlerini düşman komutanına aktardı. Fransız komutan bu sözlerden hiç memnun kalmamıştı.

Askerlerini karakolun dışına çıkardı. Yarım saat kadar karakolun hemen ilerisinde beklemeye başladılar. Karakolu terk etmeye pek niyetleri yok gibiydi.

Aradan yarım saat geçmişti. Ancak Fransız askerleri hâlâ karakolun çevresini terk etmemişlerdi. Küçük gruplar halinde ayakta bir şeyler konuşuyorlardı.

Hamdi Bey iyice sinirlenmişti. Elleri titriyordu. Bu durum karşısında mutlaka bir şeyler yapmalıydı. Ne kadar kararlı olduğunu düşmana göstermeliydi.

Bir anda koşar adımlarla bulunduğu yerden karakolun dışına çıktı. Hızla belinden silahını çıkardı ve o sırada en yakınında bulunan tercümanın başına dayadı. Kimse böyle bir hareket beklemiyordu.

Hamdi Bey son bir hamleyle,

– Hiç şakam yok, diye bağırdı. Seni de teğmeni de şuracıkta vurabilirim! Haydi, burayı hemen terk edin! Bir daha da sakın ama sakın gelmeyin.

Bu durum düşman askerlerinin komutanını da çok şaşırtmıştı.

Korkuyla karışık titrek bir sesle tercümana dönerek,

– Bu hareket asla cezasız kalmayacaktır. Bunun karşılığını mutlaka alacaksınız ve bu hareketi yaptığınıza çok pişman olacaksınız, dedi.

Tercüman düşman komutanının söylediklerini kelimesi kelimesine Hamdi Bey'e aktardı.

Düşman komutanının bu küstahça sözleri Hamdi Beyi daha da hiddetlendirmişti.

Tekrar tercümana dönerek,

– Sen de ona aynısını söyle, dedi. Eninde sonunda onları bu güzel yurdumuzdan atacağız, o gün geldiğinde bakalım yine böyle tehditler savurup karşımıza çıkabilecek mi? Bu son ikazımdır, hemen burayı terk etsin!

Bu sözlerin anlamını tercümandan öğrenen komutan askerleriyle birlikte sinirli bir hâlde karakolun çevresini terk etti.

Bir Daha Gelecekler...

Hamdi Bey karakola karşı yapılan ilk hareketi savuşturmuştu ama son kalan bu kaleyi daha ne kadar savunabilecekti. Düşman askerleri birkaç gün içinde daha da kalabalık bir kuvvetle mutlaka geri döneceklerdir, diye düşünüyordu. Burayı savunabilmek için hızla hazırlık yapmalıydı. Bunun için önce karakolda bulunan askerleri topladı. Onlara bir konuşma yaptı.

– Askerlerim, yiğitlerim! Bugün başımıza gelenleri hepiniz gördünüz. Bu yüzden bu gece hepimiz burada kalacağız. Düşman belki bu gece, belki yarın, belki de birkaç gün sonra tekrar gelip burayı bizden teslim almak isteyecektir. Düşmanın ne zaman ne yapacağı belli olmaz. Ayrıca bizden sayıca çok üstünler. Onların ağır silahları, bol mühimmatı var. Bizim ise silahımız az, mermimiz sayılı. Bu yüzden elimizden gelen tüm önlemleri şimdiden almalıyız. Bayrağımızı gönderden indirtmemek, karakolumuzu düşman ayaklarına

çiğnetmemek için canımızı dahi çekinmeden feda etmeliyiz. Şimdi herkese bir görev vereceğim. Bu görevleri en iyi şekilde yapmaya çalışınız.

Askerler komutanlarının bu sözlerini can kulağıyla dinledikten sonra verilecek görevleri öğrenmek için beklediler.

Hamdi Bey, Emin adındaki askere dönerek,

– Emin, yukarı kattaki dolapta yedek bayrak olacaktı. Bir bak bakalım yerinde mi?

Emin Çavuş hemen yukarı kata çıktı. Dolaplara baktı. Yedek bayrak pencerenin kenarındaki dolapta dürülmüş halde duruyordu. Hemen aşağı inip Hamdi Bey'e haber verdi.

– Komutanım bayrak yerinde. Getireyim mi?

– Güzel. Hayır, şimdilik orada kalsın. Daha sonra bize lazım olabilir.

Askerler Nöbette

O gece Hamdi Bey'in yiğit askerleri gözlerini hiç kırpmadan sabaha kadar nöbet tuttular. Hepsi son derece üzgün, düşünceli ve yorgundu.

Hamdi Bey ise geceyi mehtap altındaki Türk Bayrağı'nın dalgalanışını izlemekle geçirmişti. İçinden "Belki bu gece son defa beraberiz, yarın ne olacağı belli olmaz." diyordu.

Bütün gece gözlerini bile kırpmadan bekleyen Hamdi Bey ve askerleri gündoğumuyla beraber hiçbir saldırıyla karşılaşmayınca biraz olsun rahatlamışlardı. Geceyi sağ salim atlattıklarına seviniyorlardı.

Ancak bu sevinçleri kısa sürdü. Sabahın ilk ışıklarıyla beraber karakol kapısı tekrar sert bir biçimde vurulmaya başlandı. Hamdi Bey dün anlattığı gibi askerlerini karakola dağıttı. Kendisi de kapıyı açmaya gitti.

Kapıyı yavaşça açtı. Dışarıda yüzlerce asker bekliyordu.

Yanlarında yine o tercüman vardı.

Tercüman Hamdi Bey'e dönerek,

– Karakoldaki Türk Bayrağı'nı indirip yerine Fransız Bayrağı'nı asacaksınız, dedi. Bu komutanın emridir ve bu size son ikazımızdır.

Hamdi Bey bu sözlere,

– Size daha önce de söylemiştim. Bu bayrak inmez! Bu bayrağı ancak bizi çiğnedikten sonra indirebilirsiniz, diye karşılık verdi.

Ortam iyice gerilmişti. Etrafta fırtına öncesi sessizlik vardı. Bu sessizliği tercümanın sesi bozdu.

– İndirseniz sizin için iyi olur. Yoksa bu askerler karakolda taş üstünde taş bırakmayacaklar. Bir de mutasarrıfın emri var. Bu emre göre bayrağı indirip karakolu bize teslim etmelisiniz...

Hamdi Bey bu "Mutasavvıfın emri var." sözünü şaşkınlıkla karşılamıştı.

– Mutasarrıfın emri mi var, dedin?

– Evet, mutasarrıfın emri var.

– Ver bakayım o emri.

Hamdi Bey emri okuyunca çok şaşırmıştı.

– Bu nasıl bir mutasarrıf ki kendi bayrağının indirilmesinin emrini verebiliyor, diye söylendi. Buna nasıl vicdanı elverir.

Bu sırada tercüman tekrar araya girdi.

– Anlaşmaya göre bu bayrağın ve tüm bayrakların indirilip yerine Fransız Bayrağının asılması gerekiyor.

Hamdi Bey yine hiddetlenmişti.

– Böyle anlaşma olmaz. Ben bu anlaşmayı kabul etmiyorum. Bu anlaşmayı yapanlar uysun bu kararlara, dedi.

Tercüman bir kez daha Hamdi Beye dönerek,

– Bayrağı indirecek misiniz, diye sordu.

– Ben bu bayrağı indirmem!

Tercüman komutana dönerek Hamdi Bey'in söylediklerini tercüme etti.

Fransız komutan bayrağın hemen indirilmesini istediğini, indirilmezse olacaklardan kendisinin sorumlu olmayacağını söyledi.

Hamdi Bey ve askerleri çaresizdiler. Karakol direğindeki bayrak indirilirken hepsinin de gözlerinden yaşlar dökülüyordu. Askerler ve bekçiler sessizce ağlıyordu. Hamdi Bey bu üzücü durumu görmemek için gözlerini yummuş, yumruklarını sıkmıştı.

Askerlerden biri Hamdi Beye dönerek,

– Komutanım bu duruma izin vermeyelim, dedi. Bir şeyler yapalım. Karşı koyalım, düşmana haddini bildirelim.

– Nasıl karşı koyalım oğlum. Kendi amirimiz bile "Bayrağı indirin!" diye emir çıkartmış.

– Olsun, biz bu emri uygulamak durumunda değiliz ki!

– Hele dur bakalım yiğidim. Biraz bekleyelim.

Bu arada Fransız askerleri Türk Bayrağı'nı indirip karakoldaki direğe kendi bayraklarını asmışlardı. Sevinç içindeydiler. Naralar atıyor, çılgınca bağırıyorlardı.

Hamdi Bey ve askerleri bunları görmemek için gözlerini sıkı sıkıya kapatmışlardı.

Hamdi Bey:

– Keşke gözlerim kör olsaydı da bunları görmeseydim, diye iç geçirdi.

Koskoca Antep şehri yetim kalmış, Anadolu tamamıyla işgal edilmişti sanki. Bayrağın indirilişi aynı derecede tesir etmişti Hamdi Bey'e.

Bu Bayrak İnmez...

Bayrağı direğe asan düşman askerleri karargâhlarına geri dönmek üzere yola koyulmuşlardı. Hamdi Bey bu durum karşısında son derece üzgündü. Ümitsiz bir bekleyiş içindeydi.

Kısa bir süre sonra askerlerini dinlenmeleri için evlerine gönderdi. Kendisi bu geceyi de karakolda geçirme kararı almıştı. Bir yolunu bulup tekrar Türk Bayrağı'nı göndere çekmeliydi.

Bunu nasıl yapacağını düşünürken aklına yedek bayrak geldi. Hemen yukarı çıktı ve dolaptan bayrağı aldı. Dakikalarca kokladı, kokladı; öptü, öptü... Ve aklına düşman karakola gelmeden önce bayrağa seslenişi, onu süzüşü geldi. Sözlerini bir kez daha hatırladı.

"Ey yüzyıllardır üzerimizde dalgalanan şanlı bayrağım. Nazlı nazlı dalgalanırken bize ferahlık, güven veren bayrağım. Nice sıkıntılar çekip, nice acılara katlandıktan sonra göndere çektiğimiz bayrağım! Sen göklerimizde dalgalanırken vatanımızı zapt etmeye çalışan zalim düşmanlar seni göklerimizden indirmek istiyorlar. Buna seyirci mi kalacağız? Biz seni Çanakkale'de, Galiçya'da, Balkanlar'da yedi düvele karşı savunmadık mı? Seni ayaklar altında çiğnetmemek için nice yiğitler feda etmedik mi? Bütün bunları senin gölgende, senin dalgalandığın yerin altında hür yaşamak için yaptık, dünya durdukça da yine yaparız."

* * *

Hamdi Bey o anda bayrak elinde yavrusuna kavuşmuş bir baba gibiydi. Hiç vakit kaybetmeden bayrağı tekrar yerine asmalıydı. Hemen aşağı kata indi. Alacakaranlıkta düşman bayrağını indirip şanlı bayrağımızı göndere çekti.

Sonra tekrar içeri girdi ve masasına oturdu. İlk önce kınından çıkarttığı tabancasını temizledi. Kurşunlarını saydı teker teker. Tam on iki kurşunu vardı. Düşman askerleri Türk Bayrağı'nın tekrar asıldığını duyup mutlaka geleceklerdi. Bu

sefer onlara karşılık vermeye kararlıydı. Artık Türk Bayrağı'nın gönderden indirilmesine razı olamazdı. Bunu görmektense ölmek daha iyiydi onun için.

Son Direniş

Ertesi gün beklediği başına gelmişti. Türk Bayrağı'nın tekrar göndere çekildiğini duyan düşman askerleri karakolun kapısına tekrar dayandılar.

Kapıyı sert biçimde çaldılar, fakat açan olmadı. İçeride kimse yok gibiydi. Bu sırada üst kattan bir el ateş edildi. Askerler ateşin geldiği yöne doğru baktılar. Ancak etrafta kimse görünmüyordu. Ateşi Hamdi Bey etmişti.

Askerlerin yanında bulunan tercüman ateşin geldiği yöne doğru dönerek,

– Teslim ol, diye bağırdı. Yoksa öleceksin! Silahı bırakırsan canını bağışlarız.

Hamdi Bey daha fazla sessiz kalamadı.

– Ben bu bayrağın indirilişini görmektense ölmeyi tercih ederim, diye haykırdı.

Tercüman tekrar seslendi.

– Son kez söylüyorum, teslim ol! Yoksa birazdan ateş başlayacak.

Hamdi Bey bu sözlere tek kurşunla karşılık verdi. Fransızlar da bu ateşe karşılık verdiler. Bu arada bir grup Fransız askeri karakol kapısını zorluyordu. Kapıyı açamayınca kırmayı denediler. Biraz uğraştıktan sonra kapıyı kırdılar. İçeri girdiler.

Düşman askerlerinin ateş ederek içeri girdiğini gören Hamdi Bey merdivende durarak içeri giren askerleri birer birer yere indiriyordu. Vurulan askerler merdivenlerden yere yuvarlanıyordu.

Hamdi Bey'in yalnızca birkaç kurşunu kalmıştı. Kurşunlarını boşa harcamaktan sakınıyordu. Öyle dikkatliydi ki attığı her kurşun bir düşman askerini yere seriyordu. Karakolun yukarı katına çıkmak isteyen tüm düşman askerlerini birer birer vurdu Hamdi Bey. Ama gelen askerlerin ardı arkası kesilmiyordu. Sonunda Hamdi Bey'in kurşunu bitti.

İşinin zorlaştığının farkındaydı, ama o bu yola girerken canını ortaya koymuştu bir kere.

Kurşunları biten Hamdi Bey eline ne geçtiyse düşman askerlerinin üzerine atmaya başlamıştı. Fakat Fransız askerleri Hamdi Bey'in mermisinin bittiğini anlamışlardı. Hızla yukarı kata çıkmaya çalıştılar.

Onları merdivenin başında karşılayan Hamdi Bey son bir hamleyle,

– Ben size teslim olmam! Siz benim ancak ölümü teslim alabilirsiniz, diye bağırdı.

Fransız askerlerinin ateşleri arasında Hamdi Bey önce omzundan vuruldu, sonra da bacağından... Aldığı yaralara aldırmadan naralar atmaya ve düşman askerlerine karşı karakolu savunmaya devam ediyordu.

– Ben size teslim olmam, beni teslim alamazsınız, ben sağken bu bayrağı indiremezsiniz, buna gücünüz yetmez!

Hamdi Bey sendeleye sendeleye pencere kenarına kadar geldi. Bu sırada Fransız askerlerinin bir kısmı merdivenden yukarıya çıkmışlardı. Onlara yakalanmak istemeyen Hamdi Bey ani bir kararla

aşağıda beklemekte olan Fransız askerlerinin üzerine atladı.

Askerler bu yiğit polisi havadayken acımasızca kurşun yağmuruna tuttular. Hamdi Bey daha havadayken şehitlik mertebesine erişmişti. Yere düşer düşmez de Fransız askerleri onun ölüp ölmediğini kontrol ettiler.

Polis Hamdi Bey bayrağı, vatanı için canını feda etmişti. O, ölümü bayrağın indiğini görmemeye tercih etmişti. Vatanı, bayrağı için toprak olan canlar kervanına o da katılmıştı.

Hamdi Bey'in Fransızlara karşı göstermiş olduğu bu mücadele, Antep savunmasında bir kıvılcım oluşturdu. Bu kıvılcım önce Antep'te, sonra da güzel Anadolu'muzun dört bir yanında büyük bir ateşe dönüştü. Tüm Anadolu'yu saran bu kurtuluş yangını tüm düşmanlar yurttan atılıncaya kadar devam etmişti.

3. BÖLÜM

ERZURUMDA BİR KINALI EL

Derviş Bey ile karısı Fatma Hanım hararetli hararetli tartışıyorlardı. Fatma Hanım da kocası Derviş Beyle birlikte cepheye gitmek, cephede düşmana karşı savaşmak, bu mücadelede onunla birlikte olmak istiyordu.

Ancak kendisi bir subay olan Derviş Bey buna karşı çıkıyordu.

– Sen gelemezsin benimle cepheye! Bu iş senin sandığın kadar kolay değil.

– Gelirim!

– Gelemezsin dedim. İnadı bırak kadın. Gidip de dönmemek var.

– Olsun!

– Ama…

– Aması maması yok bu işin…

– Bir kadının yeri kocasının yanıdır. Sen savaşa gideceksin, ben burada oturup bekleyeceğim öyle mi? Sen gideceksen ben de giderim. Elim silah tutuyor. Gerekirse düşmana karşı ben de çarpışırım. Dönemezsek ikimiz de dönemeyiz.

– Fakat askerlik bu… Kadınlara göre değil…

– Beni bu sözlerle vazgeçirmeye çalışma.

– Gideceğim yerde başıma ne geleceği belli olmaz.

– Ne olursa olsun; sana olan, bana da olsun Derviş Bey. Sen subaysan ben de subay karısıyım. Seninle beraber savaşabilirim.

Derviş Bey öfkeyle sedire oturdu. Belli ki karısını ikna edemeyecekti. Onun ne kadar cesur ve korkusuz olduğunu biliyordu. Karısı Fatma Hanım iyi silah kullanır, iyi ata binerdi. Birlikte sık sık atış talimi yaparlardı.

Derviş Bey, deminden beri boşuna konuştuğunun farkındaydı. Ona ne söylese boştu. Yine de

içinden geleni söylemişti. Ancak çaresiz bir şekilde karısının cepheye gelmesini kabul etmek zorunda kalmıştı.

Karı Koca o sıralarda yeni başlamakta olan Balkan Savaşı'na katıldılar. Fatma Hanım kocasının yanında kahramanca savaştı. Bazen omuz omuza verdiler, bazense düşmana karşı ayrı cephelerde savaştılar. Ancak onların bu gayretleri ordunun Balkan Savaşları'ndan galip çıkmasına yetmedi. Osmanlı ordusu büyük bir bozguna uğrayarak geri çekilmek zorunda kaldı. Derviş Bey ve Fatma Hanım bu duruma çok üzüldüler.

Sonra Birinci Dünya Savaşı patlak verdi. Birçok cephede savaşmak zorunda kalan Osmanlı ordusu şimdi de Kafkasya cephesinde savaşıyordu. Fatma Hanım'ın eşi Derviş Bey de Kafkasya cephesine gitmişti. Bu kez eşini kalması için ikna edebilmişti.

Oysa Fatma Hanım'ın Erzurum'da kalmasının amacı Erzurumlu kadınları da örgütleyip onları da cepheye götürmekti. Bu nedenle sık sık kadınları topluyor, onlarla toplantılar yapıyordu.

– Hanımlar! Erzurumlu cesur kadınlar!

Şimdi beni iyi dinleyiniz. Erlerimiz, yurdumuzu, namusumuzu, şerefimizi korumak için düşmanla savaşmaya gittiler. Biz ise burada elimiz kolumuz bağlı oturuyoruz. Biz de onların yanına cepheye gitmeliyiz. Burada böyle elimiz kolumuz bağlı bekleyemeyiz. Ben Balkan Savaşları'nda savaştım. Siz de savaşabilirsiniz. Benimle birlikte Kafkasya cephesine gidip savaşmaya var mısınız?

– Varız, dedi kadınlar hep bir ağızdan.

– Erzurumlu yiğit kadınlar! Çok yaşayın! Beni çok sevindirdiniz ve gururlandırdınız. Biz de cepheye gidip savaşan askerlere en azından cephe gerisinden destek olalım. Onlara yemek yapalım. Cephane taşıyalım. Tüfeklerini temizleyelim.

Fatma Hanım'ın çevresindeki kadınlardan bir grup cepheye doğru yola çıktılar. Düşman kuvvetlerinin öncü birliklerine karşı baskınlar düzenleyip onlara zarar verdiler. Askerlere su, giyecek dağıttılar. Yalnızca düşmanla değil, soğukla, karla, tipiyle, kötü araziyle de mücadele ettiler.

Soğuktan hepsinin yüzü kızarmıştı. Fatma Hanımın adı o günden sonra "Kara Fatma" olarak anılmaya başlandı.

Mondros Mütarekesiyle eli kolu bağlanan Osmanlı devleti zayıf düşmüştü. Bunu fırsat bilen çeteler Doğu Anadolu'da sivil halka saldırmaya başladılar. Onlara işkence yapıyorlardı.

Bir gece Kara Fatma'nın kapısı hızla çalındı.

Fatma Hanım hemen kapıya yöneldi.

– Kim o?

Gelen yakın akrabalarından biriydi. Gözü yaşlıydı. Çok korkmuştu. Daha kapı açılır açılmaz Kara Fatma'nın boynuna sarılmış hüngür hüngür ağlamaya başlamıştı.

– Kocamı çeteciler aldı. Dağa doğru götürdüler. Bağırıp çağırdım ama beni de hırpaladılar. Çaresiz sana geldim. Ablacığım nedir bu başımıza gelenler? Nedir bu çetecilerden çektiğimiz? Zulüm aldı yürüdü. Başımızda hükümet yok, asker yok... Bunların yaptığı zulüm nedendir? Yıllarca bunlarla beraber yaşadık. Biz onlara ne yaptık ki bize zulüm ediyorlar.

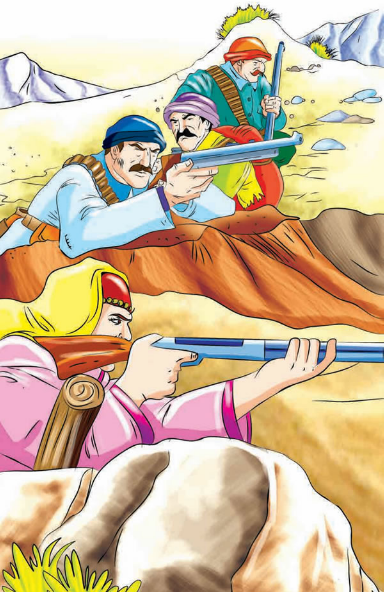
– Biliyorum, biliyorum kardeş. Sen bana gelen ilk kişi değilsin. Bu işe bir çare bulmak lazım. Biraz daha sabredip biraz daha dayanmamız lazım.

Başımızda senin de dediği gibi ne hükümet ne de komutan var... Yani senin anlayacağın iş başa düşmüş durumda.

Günler geçtikçe çeteler Erzurum ve çevresinde zulümleri artırmıştı. Bütün bunlardan haberi olan ve çok üzülen Kara Fatma çetelere karşı kadınlardan oluşan bir örgütlenme oluşturmaya karar verdi. Onları gizli gizli toplayarak bilinçlendirmeye çalıştı ve eğitti.

Sonraları Kara Fatma'nın önderliğinde bir 'Kadınlar Müfrezesi' kuruldu. Bu müfrezenin büyük çoğunluğu Kafkas cephesinde savaşan kadınlardan oluşuyordu. Müfrezenin diğer kısmını ise kocaları çeteciler tarafından öldürülen kadınlar oluşturuyordu. Gizliden gizliye yapılan silah talimlerinden sonra birçok kadın rahatlıkla silah kullanabilecek duruma gelmişti. Bundan sonra artık gözü dönmüş çetecilerle vuruşacaklardı.

Hem Balkan Savaşı'nda hem de Kafkas Cephesinde düşmana pusu kurmayı gayet iyi öğrenen Kara Fatma, çetecileri tuzağa düşürmek ve gerekirse baskın düzenlemek için plânlar yapmaya başladı.

Civar köylerde, onun müfreze kurduğunu duyan kadınlar, hatta erkekler bile bu müfrezeye katılmak istiyorlardı. Ama Kara Fatma onların bulundukları yerlerde savaşmalarını istiyordu. Onlardan tek isteği vardı. O da çeteler hakkındaki haberlerin acilen kendisine bildirilmesiydi.

Gelecek haberlere göre müfrezeyle hızla hareket edip çeteleri tuzağa düşürebilecek, onları baskınla yenebilecekti. Çok geçmeden sonuca ulaştı. Çetelere yaptığı baskınlarla onlara ağır kayıplar verdirdi. Kocaları ölen kadınlar da onunla birlikte cesurca savaşıyorlardı.

Beklenmedik bir anda kurulan pusular çetecileri şaşkına çeviriyor, ne yapacaklarını bilemiyorlardı. Çünkü onlar saldırırken Türklerin bir daha kendilerine saldıramayacağını sanıyorlardı. Şaşkındılar. Çünkü gönüllü müfreze ve birlikler her geçen gün artıyordu.

Yerli halk da bundan cesaretleniyor, çetelere ait bilgiler anında Kara Fatma'ya ulaştırılıyordu.

Kara Fatma zulmü bitirmeye kararlıydı. Kısa sürede olaylar çok azaldı. Müfrezesi de genişledikçe genişledi. Bu kez işin başına oğlu ve kızını getirdi.

İşte tam bu sırada Mustafa Kemal Anadolu'ya geçmişti. Yeni bir ordu kurmak ve yurdumuzu işgal eden düşmanlarla savaşmak amacındaydı. Bunu duyan Kara Fatma çok sevindi. Hiç vakit kaybetmeden Mustafa Kemal'e bir mektup yazdı.

"Efendim!

Düzenli bir ordu kurma isteğinizi duymuş bulunmaktayım. Ezelden beri bağımsız yaşamış olan bizler, ne olursa olsun bağımsızlığımızı yeniden kazanmalıyız. Düşmanı yurdumuzdan atmalıyız. Her Türk'ün de bu düşüncede olduğuna eminim.

Gözünü budaktan sakınmayan, savaş ve silah tecrübesi olan üç yüz elli kişilik müfrezemle emrinizde olduğumu belirtmek isterim. Müfrezemin çoğunluğunu kadınlar oluşturmaktadır. Ama bu kadınlar, erkekler kadar cesur ve dövüşçüdür. Tecrübe sahibidir."

Mektubu da çok güvendiği birine vererek Ankara'ya yolladı.

Kısa bir süre sonra beklediği cevap geldi. Mustafa Kemal, Kara Fatma'nın gayretlerini övüyor, onu tebrik ediyordu. Ona ve müfrezesine milli mücadelede büyük işler düşeceğini ifade ediyordu.

Bir süre sonra da İzmit'te görevlendirildi. Hiç vakit kaybetmeden İzmit'e doğru yola koyuldu.

Orada müfrezesiyle buluştu. Kendisine, önemli geçitleri ve yolları kollama görevi verildi. Bu görevi başarıyla yerine getirdi.

Daha sonra Sakarya Meydan Muharebesi başladı.

Kara Fatma İzmit'te kalıp ana yolları, askeri bakımdan çok önemli olan geçitleri gözetlemekten sıkılmıştı. Hemen yanı başında, Sakarya Meydan Muharebesi başlamışken İzmit'te bulunmak ona zor geliyordu. Kaç kez komutanlarına başvurup bu savaşa katılmak istediyse de her seferinde "olmaz" cevabıyla karşılaşmıştı.

Kuvayi Milliye ordusu bütün gücüyle Yunanlılara karşı koymaya çalışıyordu.

Sakarya Meydan Muharebesi sırasında Sakarya Nehri'ne dek çekilme kararı alınca Kara Fatma buna çok üzüldü. Düşman karşısında bir adım bile geri atmamak, geri çekilmemek lazımdı. Ne yapıp edip düşmana karşı koyulmalıydı.

Yunan askerlerinin bir kısmı Türk askerleriyle savaşırken öncü birlikleri oluşturan kısım da önemli

yolları ve geçitleri tutmakla görevliydi. Bunun için Yunan birlikleri İzmit yakınlarına kadar gelmişlerdi.

Kara Fatma, Yunalıların yaklaşmakta olduğunu duyunca hemen pusu kurarak beklemeye başladı.

– Yiğitlerim! Düşman iyice yaklaşana kadar ateş etmek yok. Benim işaretimi bekleyeceksiniz. Ben işaret etmeden kesinlikle ateş etmeyin.

Çok geçmeden gözcülerden biri koşarak geldi.

– Komutanım! Yunanlı süvariler gözüktü. Pusu kurduğunuz yere doğru yavaş ve dikkatli bir şekilde ilerliyorlar. Pusu kurduğumuzu anlayabilirler.

– Hayır anlamayacaklar. Ses çıkarmak yok. Bekleyeceğiz. Hepsi avucumuzun içine düşünce saldırıya geçeceğiz.

Yunanlı süvariler derin vadinin içine girmeye başlamışlardı. Çok dikkatli ve yavaş adımlarla ilerliyor, vadinin kayalıklarını dürbünle taramaya, kendilerine pusu kurulup kurulmadığını anlamaya çalışıyorlardı. Hiç ses seda çıkmayınca güvenli zannederek ilerlemeye başladılar.

Kara Fatma ise askerlerini kayalıkların ardına yerleştirmişti. O da Yunanlıların biraz daha ilerlemesini bekliyordu. Tüm dikkatini toplamış, gözlerini öncü birliklerine dikmişti. Bir eli havada bir eli de mavzerindeydi.

Kara Fatma elini indirir indirmez kayaların ardında saklanmakta olan herkes silahını düşmanın üzerine boşalttı. Ateş edilmesiyle beraber düşman kuvvetleri atlarından bir bir yere düşmeye başladılar. Silah sesleri, at kişnemeleri, feryatlar vadinin kayalıklarında yankılanıyordu.

Kara Fatma:

– Haydi yiğitlerim! Vatan millet aşkına, diyerek askeri gayrete getirmeye çalışıyordu.

Yunanlıların birçoğu açılan ateş sonucunda öldürüldü. Bazıları da geri dönmeye çalışıyordu. Kara Fatma ise hızla aşağı inmiş, daha yakından ateş etmeye başlamıştı. Çekilmekte olan Yunan kuvvetleri onu fark ettiler. Kara Fatma'nın etrafını önden ve arkadan sardılar. Arkadan gelenleri görmeyen Kara Fatma devamlı önden gelenlere ateş ediyor, onları püskürtmeye çalışıyordu. Ama arkasından kurşunların yağmur gibi yağdığını anlayınca sıkıştırıldığını anladı. Mermisi bitince çaresiz kaldı.

Kara Fatma'ya yaklaşan Yunan askerleri onun kadın olduğunu fark edince daha da şaşırdılar. Kendisini yakalayıp hızla geri çekilmeye başladılar.

Kara Fatma Yunanlılara esir düşmüştü.

Müfrezedeki askerler neden sonra onun esir düşüp Yunanlılar tarafından götürüldüğünün farkına vardılar. Geri çekilen Yunan kuvvetlerini takip etmek istedilerse de çöken karanlık nedeniyle bundan vazgeçtiler.

Yunan karargâhına götürülen Kara Fatma hemen sorguya alındı.

– Hangi boğaz ve yolları tuttunuz?

– Ne kadar kuvvetiniz var?

– Türk ordusunun durumu nedir?

– Ne zaman ve ne şekilde bir saldırı plânı yapıyorsunuz?

– Silah ve cephanelikleriniz nerede?

– Kumandanınız kim ve nerede bulunuyor?

Bunun gibi yüzlerce bunaltıcı soru soruldu ona. Ama o tek kelime konuşmadı. O sustukça Yunanlı subaylar sinirlendiler.

Kendisine işkence ve zulüm yapmaya başladılar. Buna rağmen Kara Fatma asla konuşmadı. Bu ağır işkenceler bir haftadan fazla sürdü. Yunanlılar asker ve subaylar neredeyse onun dilsiz olduğuna inanacaklardı.

İşkenceden bitkin ve yorgun düşen Kara Fatma günlerce baygın halde yattı. Yunan askerleri onu sıkı sıkıya korunan bir çadırda tuttular.

Günler böyle geçerken bir gün Yunan karargâhında bir telaş başladı. Panik hali hâkimdi çevreye. Askerler bir oraya bir buraya koşuşturup duruyorlardı. Bağırış çağırış geliyordu dışarıdan.

Kara Fatma ilk başta dışarıda nelerin olduğunu anlayamamıştı. Çoktandır kaçma plânları yapıp duruyordu. Çadırın önünde sürekli bir bekçi bekliyordu. Onun hakkından gelmek kolaydı. Karanlık da çöktü mü avucunun içi gibi bildiği yerlerden İzmit'e kolayca varabilirdi.

Aradan fazla geçmeden durum anlaşıldı. Sakarya'ya kadar çekilen Kuvayı Milliye Birlikleri karşı taarruza geçmişlerdi. 'Artık Türkleri kıstırdık'

diye rahatlayan Yunan birlikleri bu taarruz karşısında paniğe kapılmış, geri çekilmek için hazırlıklara başlamışlardı.

Kara Fatma bu fırsatı nimet bilerek çadırın önündeki askerden su istedi. Sonra içeri su getiren askeri etkisiz hale getirdi. Asker etkisiz hale gelince karanlığa karıştı.

Yaklaşık bir gün boyunca yol aldıktan sonra müfrezenin olduğu vadiye yaklaştı. Kayalıklarda bir ses yankılandı.

– Dur, yoksa ateş ederiz!

– Kimsin sen?

– Ben Kara Fatma. Müfrezenin lideri.

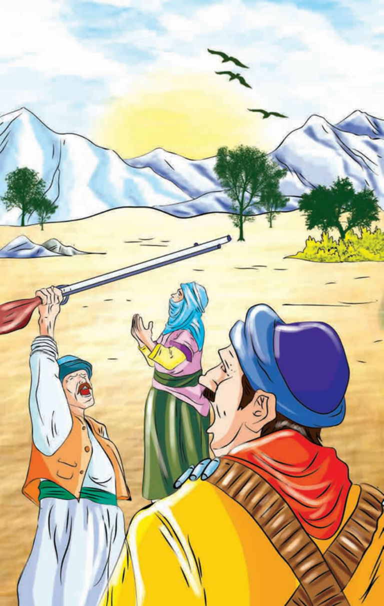
Gözcü, bu sesi duyunca havaya iki el ateş etti. Bu ateş üzerine kayalıkların arasında yüzlerce asker havaya zıplayıp haykırdılar.

– Yaşasın Kara Fatma!

– Döndü!

– Kurtuldu!

– Yaşasın!

– Komutanımız artık döndü!

Kara Fatma askerlerinin arasına girerek olan biteni tek tek anlattı. Türk ordusunun çekilmediğini aksine saldırdığını, Yunanlıların ise panik içinde kaçıştıklarını ve hızla geri çekildiklerini anlattı askerlerine. Sonra dinlenmeye ihtiyacı olduğunu söyledi. Üç haftadır düşmanların elindeydi ve bitkin düşmüştü. Esaret sırasında kendisine çok az yiyecek ve su vermişti Yunan askerleri. Bir gün bir gece durmadan yürümüştü. İyice yorulan ve bitkin düşen vücudu buna daha fazla dayanamamıştı.

Kendine geldiğinde yaralarının sarıldığını gördü. Şimdi daha iyi hissediyordu kendini. Hızla kendini toparladı. Kısa sürede eski sağlığına kavuşmuş, ayağa kalkmıştı.

Kuvayı Milliye Birlikleri Yunanlıları geri püskürtmeye başlamıştı. Yunan ordusu hem geri çekiliyor hem de belli bölgelerde yığınaklar oluşturuyordu.

Bunları bilen Mustafa Kemal Paşa ise topyekûn bir saldırıyla düşmanı püskürtmek istiyordu. Ancak bu fikri kimseye açmıyordu.

22 Ağustos 1922 günü Kocatepe civarında Yunanlılara karşı yapılan meydan savaşı nihayet başlamıştı.

Kara Fatma ve müfrezesi de Büyük Taarruz'da yer aldı. İzmit'ten Dumlupınar'a hızla gelen müfreze, Yunanlıların elinde bulunan, stratejik öneme sahip tepeyi almakla görevlendirildi.

Kara Fatma bu görev kendi müfrezesine verildiği için çok mutlu ve gururluydu. Arkadaşlarını gayrete getirmek, onlara moral vermek için uzun bir konuşma yaptı. Onlardan haklarını helâl etmelini istedi.

Bu sözler üzerine askerler ve gönüllüler hep bir ağızdan coşkuyla ve heyecanla haykırdılar.

– Helal olsun!

Sonra Kara Fatma askerlere sordu.

– Savaşmaya hazır mısınız?

Askerler hep bir ağızdan,

– Hazırız, diye bağırdırlar.

Kara Fatma dua ettikten sonra askerlerine hücum emrini verdi. Askerler hep birlikte tepeye doğru saldırıya geçtiler.

Kara Fatma ise düşmana doğru bir şimşek gibi atıldı. Askerlerin en önünde o vardı.

Tepenin eteklerine geldiğinde bir grup düşman askeri karşıladı onları. Düşmanla göğüs göğse çarpışmaya başladılar.

Askerlerin yüksek gayretiyle o gün Türk ordusu büyük bir başarı sağladı. Ama savaş tamamen bitmemişti. Sadece o gün başarı sağlanmıştı.

Ancak bu arada üzücü bir olay olmuştu. Askerlerin önünde düşmana şimşek gibi ok gibi saldıran Kara Fatma yaralanmıştı. Yarası ağır olmasına rağmen dinlenmek, yatakta yatıp yaralarının iyileşmesini beklemek istemedi. Buna şiddetle karşı çıktı.

Bu kahraman kadın kınalı elleriyle 30 Ağustos günü de düşmana karşı savaştı. Hem de yine askerin en önünde.

O hep en önde yer aldı. Anadolu'nun bu fedakâr kadını diğer Türk kadınlarına örnek oldu. Onun açtığı yoldan ilerledi pek çok Türk kadını, Türk anası.

Başarıları nedeniyle ona üsteğmen rütbesi verildi. Aslında onun tek istediği vatanının düşmanlardan temizlenmesi, tam bağımsızlığın elde edilmesiydi.

Sonunda bağımsızlık günlerini görmek de nasip olmuştu. Geri kalan ömrünü bu nimete şükrederek geçirdi.